

Съобщение за пресата

Люксембург, 16 януари 2018 г.

Управление на кризи от страна на Европейската централна банка — солидна рамка, но трябва да се преодолеят някои недостатъци, считат одиторите на ЕС

В нов доклад на Европейската сметна палата (ЕСП) се посочва, че Европейската централна банка (ЕЦБ) е създала солидна рамка за управление на кризи, но все още не са преодолените някои недостатъци. Според одиторите е необходимо да се усъвършенстват насоките за служителите относно оценките за ранна намеса и оценките за банки, които са „проблемни или има вероятност да станат проблемни“.

През 2014 г. ЕЦБ поема широки отговорности за извършване на банков надзор. Понастоящем в еврозоната има около 120 банки, които попадат в обхвата на нейните правомощия. Приетото неотдавна законодателство предвижда все по-интензивен надзор от страна на ЕЦБ, когато банките „от системно значение“ в ЕС показват признаци на затруднения. Ако дадена банка започне да не изпълнява задълженията си или има вероятност да не изпълни задълженията си, тогава Единният съвет за реструктуриране поема отговорността за нейното реструктуриране. Одиторите констатираха, че в своята надзорна роля ЕЦБ е установила солидна рамка на процедури за управление на кризи.

Ресурсното осигуряване за оценка на плановете на банките за възстановяване и за извършване на надзор на банките, изпаднали в криза, изглежда задоволително, въпреки някои слабости в първоначалното планиране и необходимостта от подобряване на разпределението на служители за най-неотложните ситуации.

ЕЦБ е в процес на финализиране на договореностите за външно сътрудничество и координация с други надзорни органи и с Единния съвет за реструктуриране. Въпреки това нерешените въпроси биха могли да забавят и ограничат обмена на информация и да намалят ефективността на координацията, считат одиторите.

Съществуват процедури за оценка на плановете на банките за възстановяване, а оценителите разполагат с достъп до полезни инструменти и насоки. Резултатите от оценките на плановете за

Настоящото съобщение за пресата има за цел да представи основните послания на специалния доклад на Европейската сметна палата.

Пълният текст на доклада е публикуван на www.eca.europa.eu.

Пресслужба на ЕСП

Mark Rogerson – Говорител

Damijan Fišer – Служител в пресслужбата

12, rue Alcide De Gasperi, 1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors

T: (+352) 4398 47063

T: (+352) 4398 45410

eca.europa.eu

M: (+352) 691 55 30 63

M: (+352) 621 55 22 24

възстановяване обаче не се използват систематично за идентифициране и реакция при кризи.

Според одиторите оперативната рамка на ЕЦБ за управление на кризи съдържа някои недостатъци и се наблюдават признаци на неефективно прилагане на процедурите. Насоките за оценка на ранната намеса не са достатъчно добре разработени и не се определят обективни критерии или показатели, чрез които да се установява дали една банка е навлязла в кризисна ситуация. Липсват насоки относно най-доброто използване на правомощията на ЕЦБ при конкретни сценарии, а насоките за оценка на това кога една банка е „проблемна или има вероятност да стане проблемна“ са с ограничен обхват и ниво на детайлност.

Сметната палата отправя редица препоръки за подобряване на оперативната ефективност при управлението на кризи от ЕЦБ. Те включват по-добро използване на информацията, съдържаща се в оценките на плановете за възстановяване, и получаване на увереност за качеството на активите на институциите, чието финансово състояние значително се е влошило.

Одиторите отбелязват също, че въпреки наличието на известно положително сътрудничество, ЕЦБ отказа да предостави поисканите от ЕСП важни доказателства. Това се отрази неблагоприятно върху извършвания одит — ЕСП успя да направи цялостни заключения относно начина, по който са разработени процедурите на ЕЦБ, но не беше в състояние да потвърди оперативната ефективност при нейното управление на кризи на практика.

По-широкия контекст на одита

Сметната палата има правомощия за проверка на оперативната ефективност при управлението на ЕЦБ. Това е вторият одит на ЕСП относно участието на ЕЦБ в банковия надзор и допълва извършения от нея одит на Единния съвет за реструктуриране (СП), докладът от който беше публикуван едва миналия месец. Както може да се очаква, налице са общи теми и одиторите констатираха и в двата доклада, че съществува необходимост от подобряване на взаимодействията между двата органа. Намеса на ранен етап, добър обмен на информация и следене за преодоляване на значимите регулаторни или надзорни пропуски между тях са от съществено значение за ефективното управление на банките в криза. Съществува меморандум за разбирателство между Европейската централна банка и Единния съвет за реструктуриране за предоставяне на насоки по тези въпроси, но той се нуждае от усъвършенстване, а законодателите следва да обмислят редица действия за съгласуване на правомощията на Единния съвет за реструктуриране и ЕЦБ и подобряване на информационния поток между тях.

Одиторите отбелязват, че както ЕЦБ, така и СП са приели повечето от препоръките, отправени вследствие на съответния одит. ЕСП ще проследи изпълнението им в бъдеще.

Бележки към редакторите

Финансовата криза от 2008 г. предизвика големи промени във финансовото регулиране в ЕС. Правната рамка за банковия надзор беше укрепена, а през 2014 г. беше създаден Единният надзорен механизъм (ЕНМ). Надзорът на големите банки в еврозоната стана отговорност на Европейската централна банка (ЕЦБ). ЕНМ се състои от ЕЦБ и националните надзорни органи на участващите държави. Една от основните му цели е да повишава стабилността на банковата система на еврозоната. Повече от хиляда служители в ЕЦБ се занимават с надзор.

За целите на настоящия одит одиторите направиха проверка на управлението на ЕЦБ при управление на кризи в рамките на нейната надзорна функция. Това управление включва и установяване от надзорния орган на влошаване на финансовото състояние на дадена банка и когато е необходимо — използване на правомощията за ранна намеса. Също така включва и предварително планиране на възстановяването от страна на банките, за да бъдат те подготвени за кризисни ситуации.

Имайки предвид тяхното значение, ЕСП извършва поредица от одити на регулаторната и надзорната инфраструктура за банките и други финансови посредници, като се предвижда да се извършат и други допълнителни одити. Това е вторият доклад на ЕСП в рамките на един месец относно системите на ЕС за справяне с банки в затруднено положение. Първият беше публикуван през декември 2017 г. и е озаглавен „Единен съвет за реструктуриране — започнала е работата по амбициозна задача във връзка с банковия съюз, но трябва да се положат още много усилия“.

Този доклад следва да се чете заедно с доклада от одита на ЕСП през 2016 г., озаглавен „Единен надзорен механизъм — добър старт, но са необходими допълнителни подобрения“. Първият доклад относно надзорните функции на ЕЦБ разглежда оперативната ефективност при управлението на общата надзорна система, установена от ЕЦБ.

Специален доклад № 2/2018 „Оперативна ефективност на ЕЦБ при управление на кризи в банките“ е публикуван на уебсайта на ЕСП (eca.europa.eu) на 23 официални езика на ЕС.